

Senzo-motorický prístup k zameriavaniu pozornosti

Andrej Lúčný

KAI FMFI UK Bratislava

andy@microstep-mis.com

<http://www.microstep-mis.com/~andy>

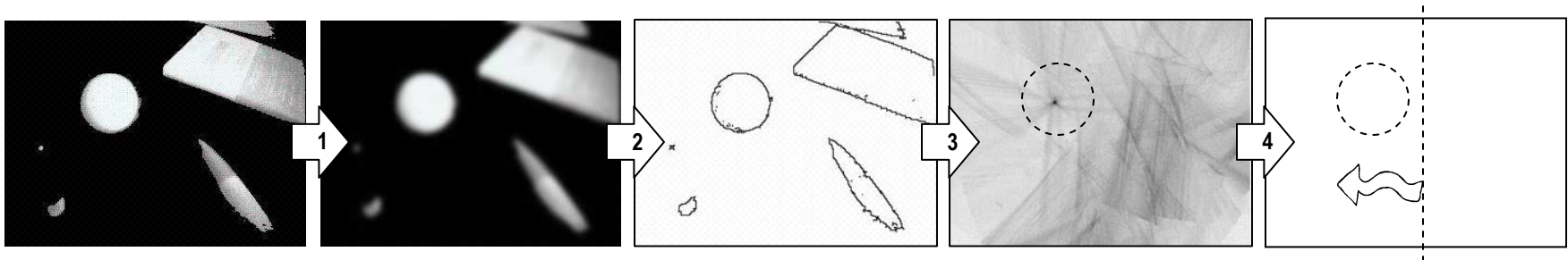
Senzomotorický prístup

- Jean Piaget: „Myslenie nevzniká len z vnímania, ale zo senzo-motorickej činnosti“
- Špeciálne pre percepciu z toho vyplýva, že
  - sa opiera o akciu
  - neprebíha nezávisle na akciách
  - časť akcií konštruuje
  - nie je to pasívny ale aktívny proces

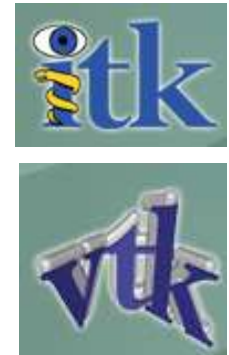
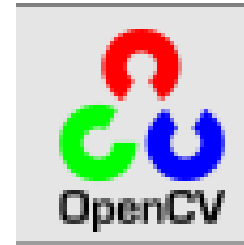
Počítačové videnie

- Séria metód spracovania obrazu
- opiera sa prevažne o rôzne transformácie digitálneho obrazu (polynomické algoritmy)
- dopĺňa sa o metódy z oblasti parciálnych diferenciálnych rovníc (iteratívne algoritmy)

Implementácia počítačového videnia

- OpenCV (iné: napr. itk & vtk)
- <http://opencv.willowgarage.com>


```
Mat image;
VideoCapture camera(0);
for (;;) {
    camera >> image;
    cvtColor(image,gray,CV_BGR2GRAY);
    GaussianBlur(gray,gray,Size(9,9),2,2);
    vector<Vec3f> circles;
    HoughCircles(gray,circles,CV_HOUGH_GRADIENT,2,50,200,100);
    if (circles.size() > 0) {
        Point center(cvRound(circles[0][0]),cvRound(circles[0][1]));
        int radius = cvRound(circles[0][2]);
        circle(image,center,3,Scalar(0,255,0),-1);
        circle(image,center,radius,Scalar(0,0,255),3);
    }
    image.release(); waitKey(100); // wait 100 ms
}
```

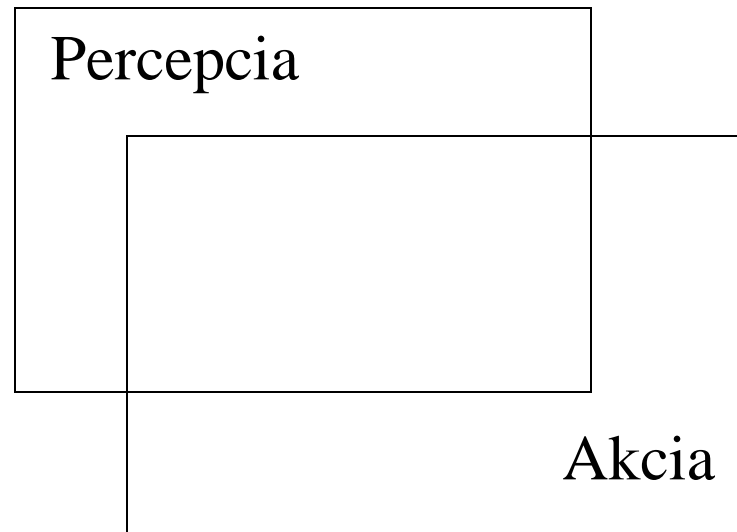
Prístup k percepcii v počítačovom videní

- Percepciu chápeme ako niečo uzavreté a oddelené od zvyšku systému (mysle)
- Tento prístup vyplýva z tradičného redukcionizmu

percepcia	kognícia	akcia

Moderná predstava o kognícii

- Tento prístup je pritom v rozpore s moderným prístupom ku kognícii

Komplexnosť percepcie

- Pokiaľ chceme technický produkt, ktorý rieši percepciu na pokročilej úrovni, metódy počítačového videnia nám síce výrazne pomôžu, ale **nebudú nám stačiť**
- Percepciu u ľudí vykonáva značná časť mozgu a ide o veľmi komplexný systém

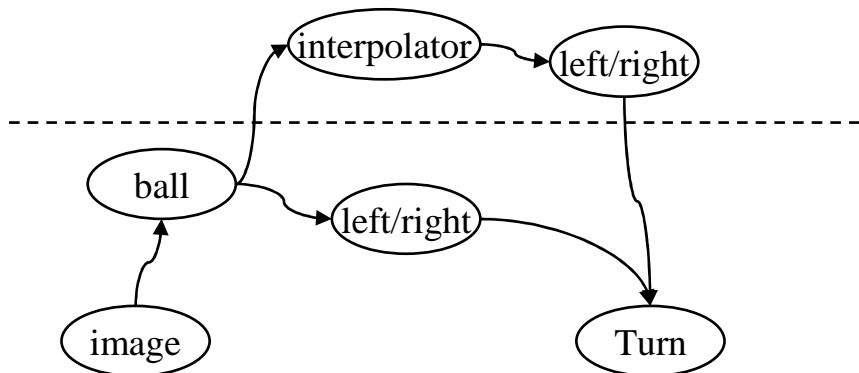
Societný model mysle

- Je preto namieste obrátiť sa k modelom mysle, ktoré túto komplexnosť dokážu zachytiť (s rizikom, že nebudeme disponovať dostatkom počítačového výkonu, aby z toho bolo niečo rozumné)
- Jednou z ideových možností je Minského societný model mysle

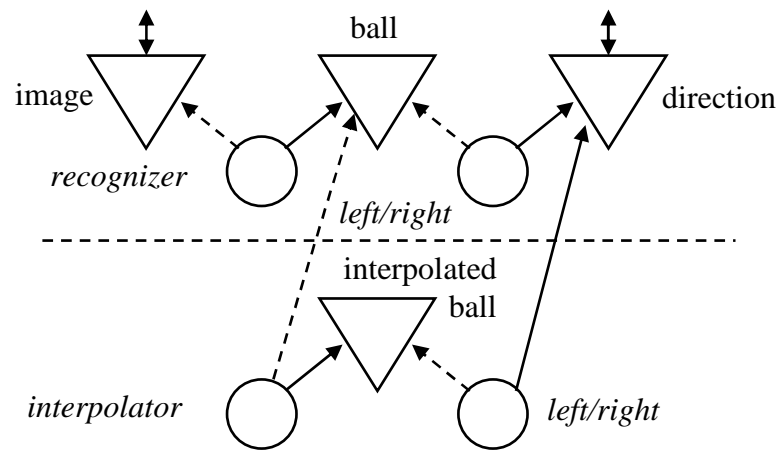
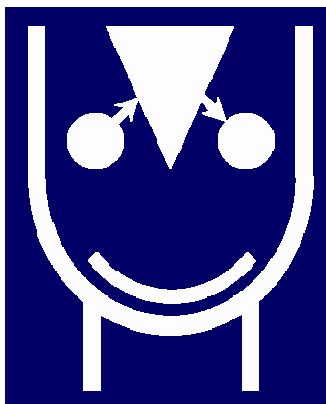
Societný model mysle

- Mysle' je systém paralelne bežiacich agentov, ktorí vzájomne komunikujú
- Vonkajšie prejavy systému vyplývajú z lokálnej interakcie medzi agentami
- Správne vonkajšie prejavy sú dané aktivovaním správnej sady agentov v správnom čase

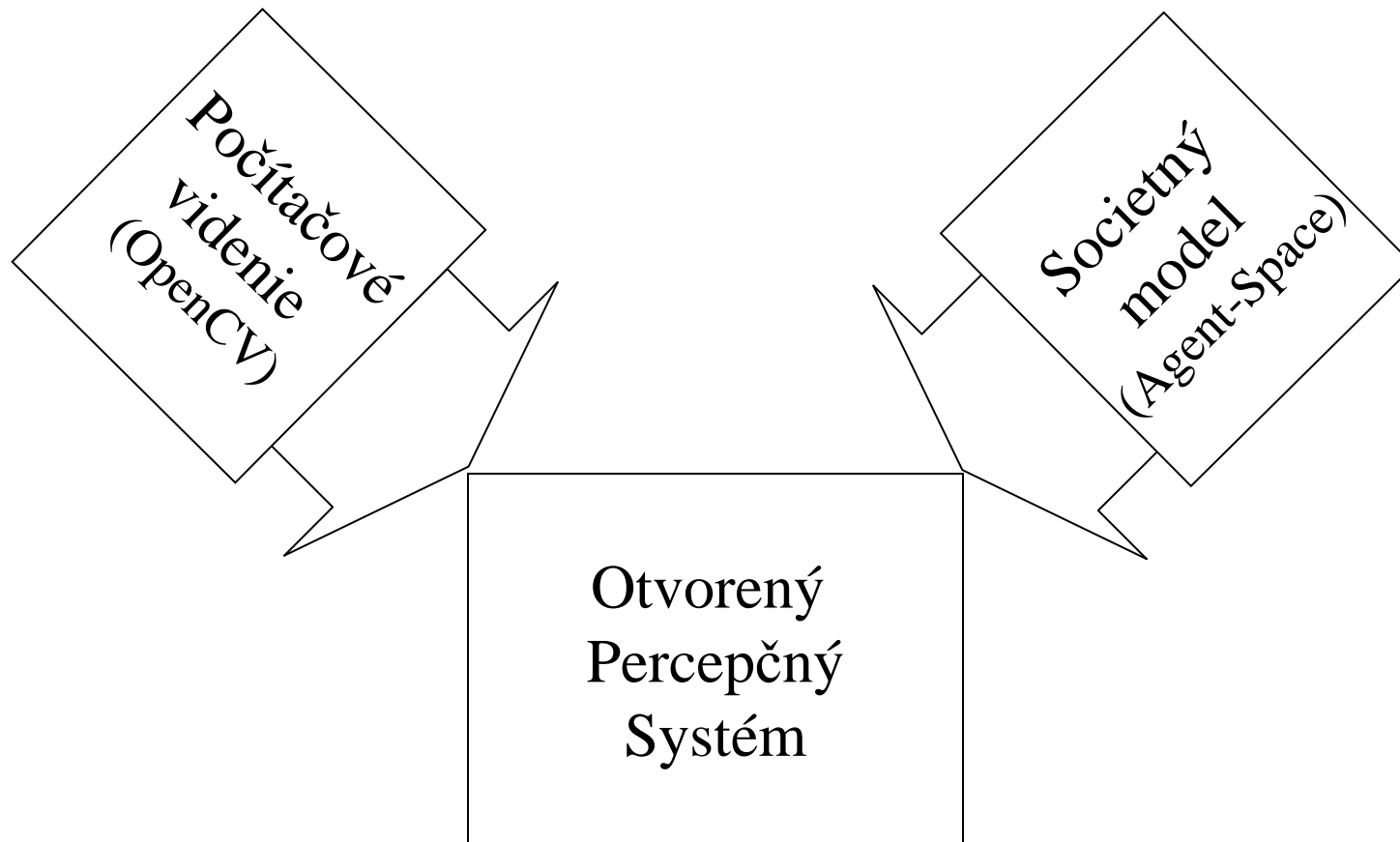

Implementácia soc. modelu mysle

- Architektúra Agent-Space [Lúčny 2004] implementuje modulárny charakter soc. modelu (prázdny systém)
- www.agentspace.org

Plán

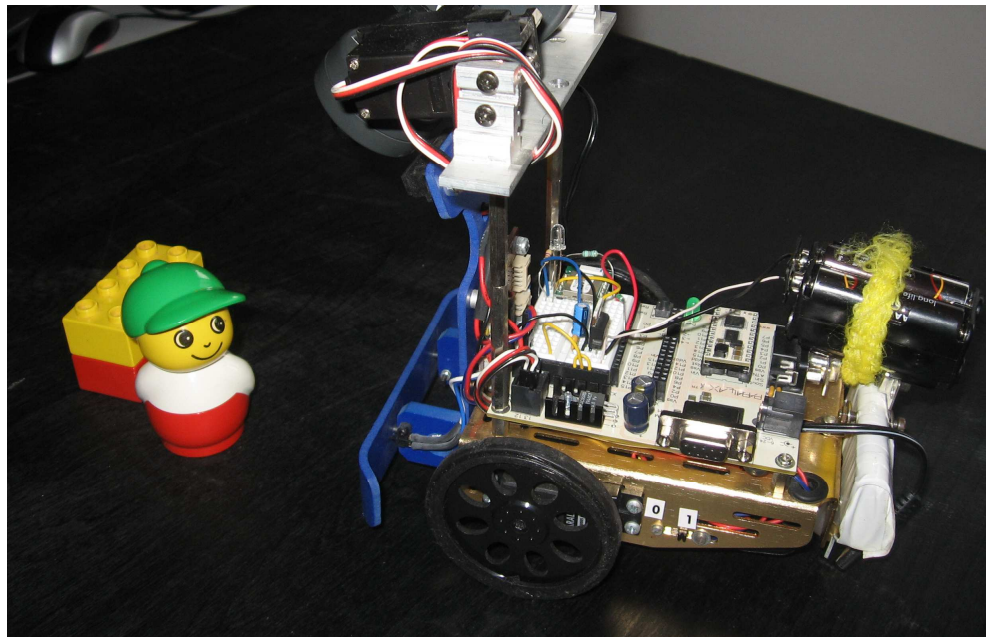

Význam senzomotoriky

- Dokážeme pri tvorbe takéhoto systému využiť aktívny prístup (založený na motorike) pri vnímaní ?

Význam senzomotoriky

- V [KUZ X, Lúčny 2010] sme ukazovali príklad využitia pohybu robota pre vnímanie scény.

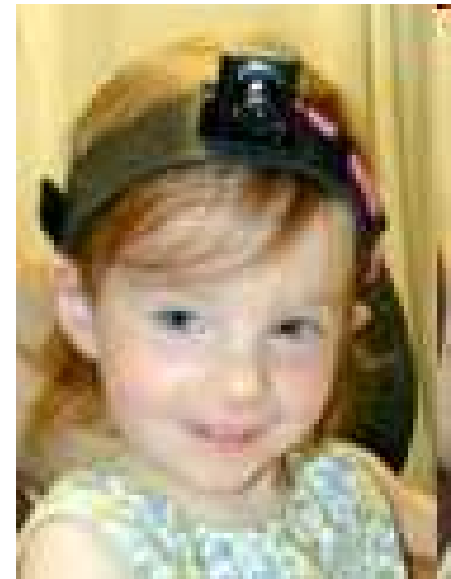

Význam senzomotoriky

- Pre KUZ XI sme sa zamerali na motoriku, ktorá nesúvisí so samotným pohybom robota, ale ktorá mierne obohacuje jeho senzory:
- pohyby „očí“
- zaostrenie „očnej“ šošovky

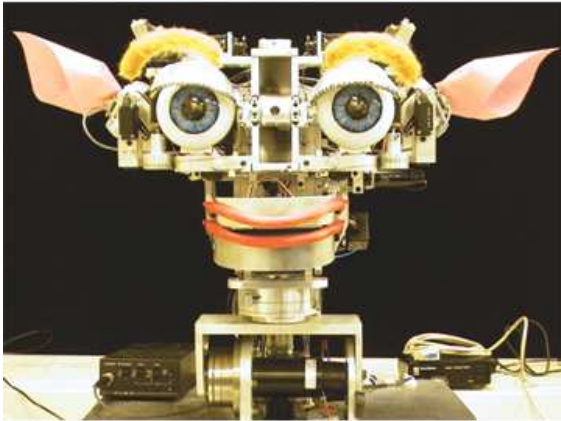
Motivácia: skúmanie kognitívneho vývinu u detí

- [Linda Smith 2009]:
rozdiely zameriavania
pozornosti na objekty v
scéne u detí a dospelých

Motivácia: technická dostupnosť

Kismet

pohyby očí

zaostrenie

COG

pohyby očí

zaostrenie

iCub

pohyby očí

zaostrenie

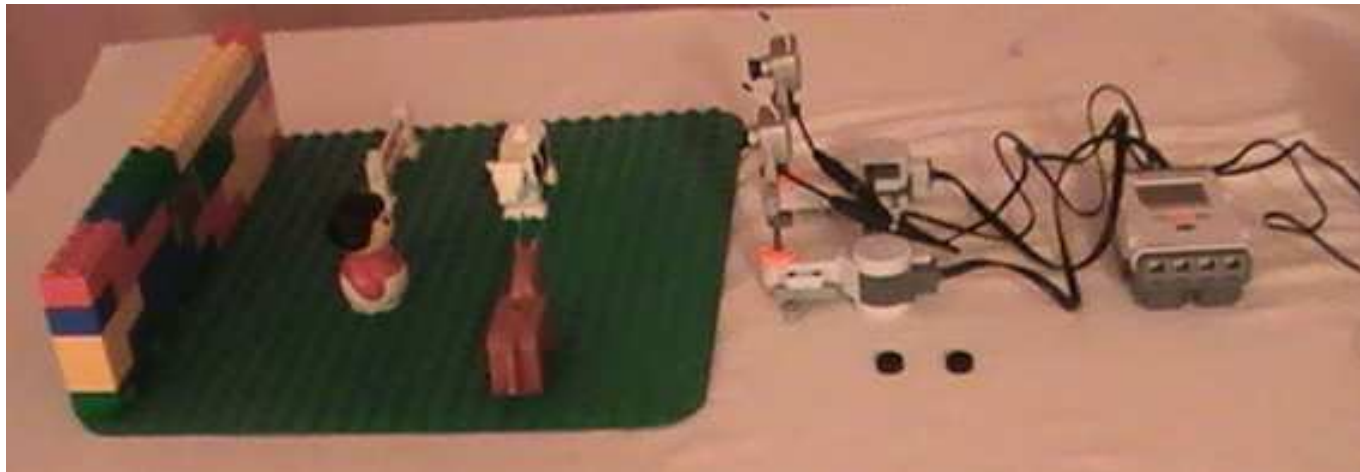
Úloha

- zameranie pozornosti
- separácia neznámeho objektu zo scény

Použité prostriedky

- Pracovali sme len s primitívnymi prostriedkami, ktorými sme nasníмали sekvenciu dvojíc obrázkov a skúšali sme ich zrovnávaním získať vyčlenenie určitého objektu zo scény

Experiment 1: zaostrenie

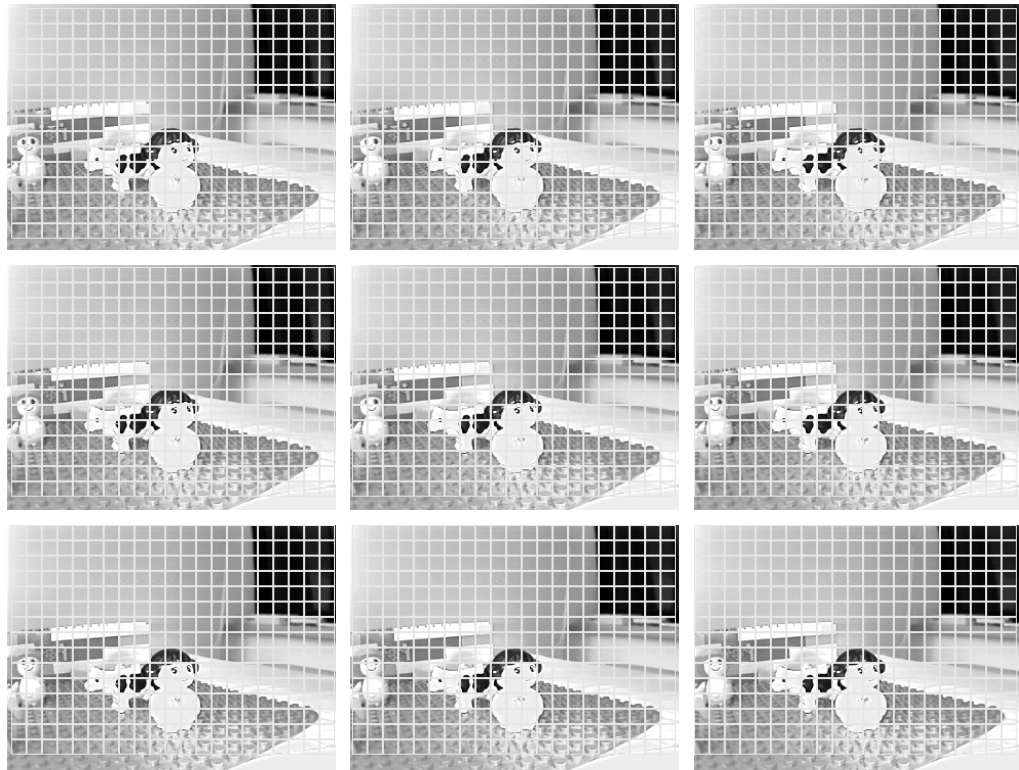
zaostrené na koníka

zaostrené na dievčatko

Experiment 1: zaostrenie

- Idea algoritmu: po regiónoch spočítať „blur detection“
- Dve množiny regiónov ktoré majú opačné rozmazanie pri rôznom zaostrení sú dva rôzne objekty

...

Experiment 2: pohyb očí

- Je známe, že pri stereovidení je do istej miery možné určiť hĺbku objektov z jedinej dvojice obrázkov
- Dokážeme však nejako využiť, že môžeme kameru aktívne nasmerovať na základe toho čo vidíme? (a napríklad vykonať separáciu objektu rýchlejšie?)

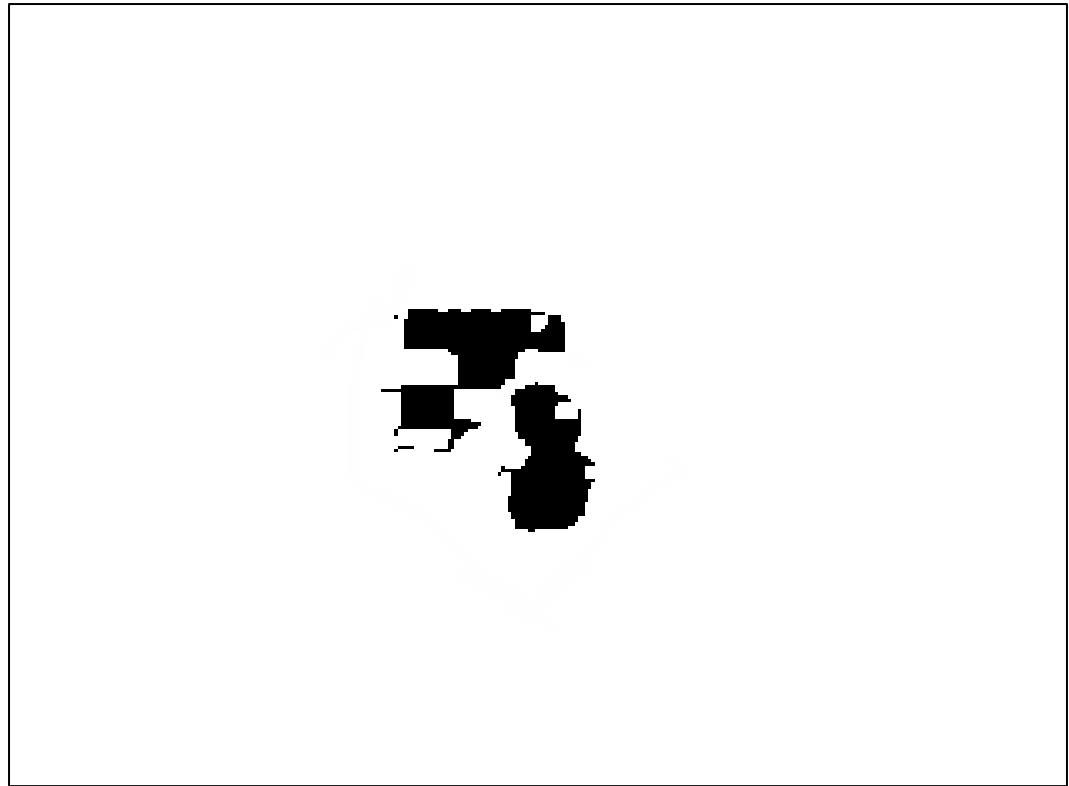
Experiment 2: pohyb očí

- Idea algoritmu:
Jedno oko
zafixujeme a
druhým hýbeme.
Sledujeme
distribúciu
diferencie v
rámci regiónov

Experiment 2: pohyb očí

- Regióny s podobnou distribúciou tvoria jeden objekt

Záver experimentov

- Tieto experimenty do istej miery naznačujú, že ako zaostrovanie, tak smerovanie očí je z hľadiska extrakcie objektov z obrazu zaujímavé.
- Zaostrovanie separuje objekty odlišujúce sa vzdialenosťou
- Smerovanie očí separuje objekty odlišujúce sa smerom umiestnenia
- Sami osebe však nestačia na dokonalú separáciu

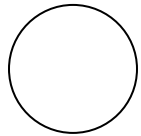

Prečo je separácia tak dôležitá?

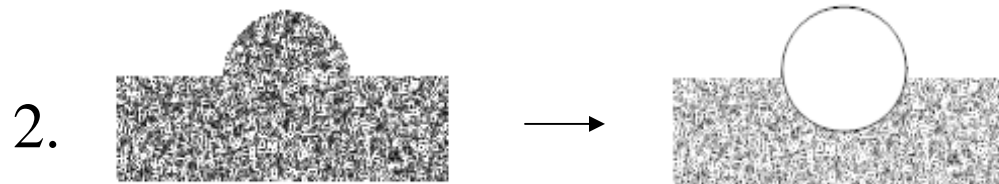
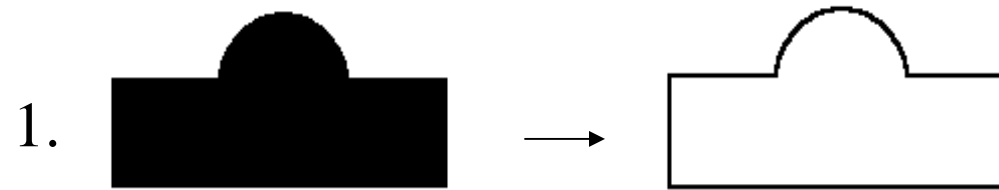
- Separácia neznámeho objektu zo scény je základným predpokladom získania jeho reprezentácie
- Pokiaľ vlastníme reprezentáciu objektu, vieme ho už rozpoznať, napríklad metódou DOT [Holzer 2010]

Omylnosť rozpoznania (DOT)

VZOR

Omyl či kreativita ?

Ďakujem za pozornosť !

Senzo-motorický prístup k zameriavaniu pozornosti

Andrej Lúčný
KAI FMFI UK, Bratislava
andy@microstep-mis.com
<http://www.microstep-mis.com/~andy>